

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 98

číslo: 40

7. října 2018

Cena: 8 Kč

Diecézní pout' v Hodoníně

Požehnání nové křtitelnice i návštěva výstav

V sobotu 15. září se v naší náboženské obci v Hodoníně Husův sbor naplnil do posledního místečka věřícími a duchovními z mnoha sborů Brněnské diecéze CČSH. Přijeli na Diecézní pout'. Společně se setkat s Kristem a vzájemně se sdílet s bližními.

V rámci úvodní bohoslužby, kterou sloužili společně br. patriarcha Tomáš Butta a brněnský biskup br. Juraj Jordán Dovala, oba jmenovaní požehnali zbrusu novou křtitelnici, kterou pro náš sbor vytvořil hodonínský sochař a výtvarník Jan Buchta. Žasnul jsem nad tím, jak tato křtitelnice, inspirovaná poetikou pramenů živé vody, ladí s prostorem, do kterého byla umístěna. Jako by zde sloužila k předávání klíče naděje království Kristova mnohým již od počátku dějin našeho sboru.

Následovalo kladení květin k pomníku Tomáše G. Masaryka. Pomník, který byl v souvislosti s dějinnými zvraty v průběhu 20. století třikrát deinstalován a čtyřikrát zpět instalován na jedno a totéž místo, je svědkem toho, jak nelehkou úlohu měli a stále mají v našich zemích lidé se skutečně pokrokovými a dlouhodobými vizemi budoucnosti.

Značná byla naše radost z vysokého nasazení a obdivuhodného odhadu sester z hodonínského sboru při přípravě společného oběda. Sestry věděly jen velmi přibližně, pro kolik lidí mají občerstvení přichystat.

Program poutě završila v odpoledních hodinách společná návštěva dvou výstav, věnovaných 100. výročí vzniku Československé republiky, připravených a velmi erudovaně komentovaných pracovníky a pracovníci Masarykova muzea v Hodoníně. První z výstav mapovala osudy Masarykových pomníků na jihovýchodní Moravě, druhá se zabývala přímo životem a dílem našeho prvního prezidenta. Škoda jen, že obě akce byly navštíveny již podstatně menším počtem účastníků pouti než předešlý program.

Brněnský biskup Juraj J. Dovala při poutní bohoslužbě

Poutě byly, jsou a měly by zůstat jedněmi z hlavních událostí společenství církve Kristovy. Dovolte mi ale na závěr malé postesknutí. S láskou a chvěním vzpomínám na doby, kdy se na poutě chodilo mnoho kilometrů pěšky. Mnozí věřící tenkrát překonávali často i značné vzdálenosti dokonce bosí, i když byli třeba již důchodového věku. Pout' byla totiž pro lidi příležitostí k opravdovému zastavení se v překotném ubíhání každodenního života. Mám pocit, že tento prvek se z mnohých církevních událostí dneška vytrácí. Přesto mám z Diecézní pouti v Hodoníně pocit dobrého díla, které zprostředkovalo účastníkům stále mnohé z toho, co taková pout' může i v životě dnešních křesťanů nabídnout.

Petr Vaculovič, NO CČSH Hodonín

Další snímky z Diecézní pouti v Hodoníně jsme publikovali na církevních stránkách www.cesh.cz.

Nová křtitelnice v Hodoníně

Publikace SBORY CČSH vyjde ještě letos

K nadcházejícímu 100. výročí naší církve vyjde ještě letos - v jubilejním roce republiky (ČSR) - kniha „Sbory CČSH“. Chce zvláště představit unikátní meziválečnou stavební kulturu Církve československé husitské, již lze bezpochyby interpretovat jako součást budování nového demokratického státu a hodnotit ji jako významnou i v širších společenských, sociálních a kulturních souvislostech.

Sbory a další stavby církevního a kulturního charakteru CČSH dosud představují oblast architektury meziválečného Československa systematicky příliš neprozkoumanou a nezhodnocenou, ačkoli dotvářejí podobu řady našich měst a obcí. Jsou též významným dokladem vývoje architektury v období první republiky, reprezentující projevy od historismu po progresivní formové tendence a tvorbu jak prominentních architektů a stavitelů, tak tvůrců regionálního významu (Pavel Janák, Josef Gočár, Jan Víšek, Jindřich Freiwald, Vladimír Wallenfels, Bohumír Kozák, Jiří Stibral, Hubert Aust, Karel Truksa, Václav Vejrych, Jaroslav Kabeš, František Kubelka, Vladimír Kryš, František Kaliba, Stanislav Vachata, Valentin Stojeba, Josef Petříček, Emanuela a Josef Kittrichovi ad.).

Vydávaná kniha s bohatým doprovodným materiálem poskytne řadu informací, dokumentů, výkresů a fotografií, které budou publikovány poprvé a interpretovány v širších kulturně-společenských souvislostech s důrazem na regionální vazby. Vedle hodnotících textů zde bude publikována topografie sborů - v podrobném seznamu a katalogu, v němž bude interpretováno cca 70 vybraných staveb, zejména z meziválečného období.

Chcete-li se o nové knize dozvědět více, pak vás srdečně zveme na stejnojmennou konferenci ve vinohradském sboru CČSH (Praha 10, Dykova 1) 19. října 2018 od 9:30 hodin.

Konferenci pořádají vydavatelé uvedené publikace Církve československé husitské společně s Českým vysokým učením technickým.

Jednotlivé tematické sekce konference se budou zabývat interpretací architektury sborů v kontextu

československé meziválečné architektury (jejich formou, funkcí, konstrukcí) i detailnějšími aspekty jejich vzniku, např. se věnují teologickým, liturgickým východiskům a významným osobnostem, obecnějším kulturně-společenským přesahům atd.

Konference navazuje na vědecko-výzkumnou činnost katedry architektury FS ČVUT v Praze, která projekt od r. 2016 zpracovává v úzké spolupráci s Církví československou husitskou.

Na konferenci „Sbory CČSH“ se registrujte: <http://apluses.cz/konference-sbory-ceskoslovenske-cirkve-husitske/>

Též ze zdrojů KA FS ČVUT připravil Jiří Vaníček

Ilustrační foto: Chrám Spasitele v Brně-Zidenicích

Staleté kořeny mluví současným jazykem

Příběhy, které přibližují duchovní a kulturní dědictví našeho národa. Jimi chce širokou veřejnost oslovit projekt Staleté kořeny. Poukazuje na hodnoty související s křesťanstvím a atraktivním způsobem připomíná důležité postavy českých dějin a jejich život. Také prezentuje názory současných významných a pozoruhodných osobností. Kromě toho přináší vzdělávací program do škol a inspiruje k pořádání slavností spojených s vysazováním líp. Budou se konat 28. října 2018.

Letošní kulaté výročí vzniku samostatné Československé republiky se také stalo impulsem pro tvůrce rozsáhlého programu Staleté kořeny, který otvírá otázky o národní identitě a chce zaujmout široký okruh uživatelů internetu. Organizátoři projektu si přejí připomenout význam čtyř hodnot: víry, pravdy, svobody a důstojnosti. Takové hodnoty jsou podle nich pomyslnými kořeny stromu a na internetu je prezentují i nápaditými spoty. Kmen představují významné postavy našich dějin a kreativní tým vybral konkrétně Cyrila a Metoděje, Jana Husa, J. A. Komenského a T. G. Masaryka. Využil prostor pro příběhy a připravil animovaná videa, jež jsou k vidění na webu Staletých kořenů. Diváci určitě hned poznají hlas a osobitý projev vypravěče, Jiřího Lábusa, a nejen mladší publikum zaujmou nápady výtvarníků, vtip a nadsázka, kterými autoři „okořenili“ krátké kreslené filmy. Současnost je pak přirovnána k větvím stromu a listy na nich jsou symbolem občanů republiky. Právě je reprezentuje škála osobností, které ve stručných rozhovorech na téma naše národní kořeny mluví o svých názorech a zkušenostech, a tato videa najdeme jak na webových stránkách staletekořeny.cz, tak i na sociálních sítích. Jedním z respondentů je už zmíněný Jiří Lábus. Ve svém vystoupení před kamerou se podělil mimo jiné o osobní vzpomínku na Václava Havla a mluvil i o lidech, kteří si v dobách komunismu dokázali uchovat vnitřní svobodu. Na jiném videozáznamu hovoří třeba pamětnice Věra Sosnarová. Narodila se v Brně a po druhé světové válce byla odvezena s matkou a sestrou do sovětského pracovního tábora. Ze Sovětského svazu se mohla se sestrou do své vlasti - Československa - vrátit až po mnoha letech a její osudy přibližuje známá dokumentární próza Krvavé jahody. Pro Staleté kořeny také řekla: „To, co jsme zažili, nedej Pán Bůh prožívat zase. Neprála bych to nikomu... Já jsem od dětství měla svoji zem ráda, a kór tam na cizině v takových podmínkách... Tady jsem se narodila, tady chci umřít. Mám ráda svoji zem.“

Na webu projektu najdete i záznam s herečkou Jitkou Čvančarovou, teologem Pavlem Hoškem, zpěvačkou Bárou Basikovou nebo historičkou Marií

Pokračování na str. 3

Pevně se držet a opustit

„Všechno má svůj čas,“ říká biblická kniha Kazatel. „Je čas zrození i čas umírání. Čas bojít i čas budo-
vat...“ Já pokračuji: Je čas pevně se držet i opustit. Je jenom obtížné rozpoznat, co je zrovna na řadě. A mýlit se v tom může být smrtelné. Kdo nemůže opustit svůj majetek, když mu ho bere povodeň, toho strhne přívalová vlna s sebou a roztrhne jej o mostní pilíř. Kdo opustí prkno, které ho po ztroskotání lodi nese, ten se nedokáže dostat k ostrovu, kde se zachrání. Kdo se neodvážá skoku do hasičské plachty, ten zahyne v kouři a ohni.

Moje matka vyprávěla, že když jsem se učil chodit a musel se poprvé pustit, nedokázal jsem to a držel jsem se alespoň svého vlastního břicha. Tak se mi podařily první kroky a můj strážný anděl se asi srdečně smál. K opuštění stačí vždycky něco jako krok do prázdna, přinejmenším okamžik, kdy vlastní silou nelze nic, vůbec nic učinit.

Mnohý člověk se neodvážá opustit peníze. Bojí se, že tím hodí přes palubu to, co mu nabízí jistotu, když se lodka života dostane do bouře. Lakota snad není nic jiného než nedostatek odvahy opustit a lakomec je

vlastně ubohý pes. On například nikdy nezakusí, že se téměř nečekaně a přece podivuhodně dostaví něco lepšího než to, co „opustil“.

Na druhé straně - chceme-li vzít dítěti hadrové zvířátko, s nímž se mazlí, křičí a pevně ho ze všech sil drží. Činí tak právem. Dá-li medvídko dobrovolně, pak to svědčí o hluboké důvěře: zase mi ho vrátí. A tu nikoho nenapadne dát dítěti „něco lepšího“, třeba místo ošumělého medvídku zbrusu novou plyšovou opici! Tady je to jiné než s penězi. Penězům lze propadnout, ale nelze je mít rád. A jsou vyměnitelné. Ale dítě miluje svého medvídku a ne nějakého. A už vůbec ne opici. Opuštění sebe sama znamená ještě víc než opustit něco. Činím to v důvěře, že budu zachycen. Dítě skočí otci do náruče. Ví: on mě chytí. A když se někdo odváží nechat sebe sama klesnout nikoliv do smrti, ale skrze smrt do otcovské náruče, nazýváme to vírou.

Já, který jsem se pevně držel svého břicha, když jsem se pokoušel o první kroky, musel jsem se od té doby naučit obojímu: pevně se držet i opustit. Pevně se držet - zůstat i v důchodu - u toho, v čem se vyznáme a co snad mohu dělat jen já sám; dělat to pokud možno dobře a neopustit to předčasně. Nedržet se však pevně toho, čeho se přece nedá pevně držet - a také za tím neplakat a nebédovat.

Své mrtvé jsem mohl opustit, protože jsem je vrátil do rukou, z nichž jsem je přijal jako něco, co mi bylo půjčeno - na dobu, o níž jsem nevěděl, jak asi byla vyměřena - krátká nebo dlouhá. Právě tak opustit a vrátit sebe sama, tomu se ještě učím. Zdá se mi však, že to, zrovna to, se nedá natrénovat.

Joachim Dachsel,
přel. Zdeněk Svoboda
Foto: Filip Štajdl

Táborská setkání 2018

V rámci mezinárodního festivalu Táborská setkání 2018 se ve Sboru Božích bojovníků v Táboře uskutečnil dne 15. září 2018 tradiční koncert Komorního souboru Matoška. Na koncertě zazněla díla českých a světových skladatelů a také v premiéře Žalm 131 z vlastní skladatelské dílny pro sólový zpěv, violoncello a varhany. Tichou vzpomínkou jsme během koncertu uctili památku sestry - klavíristky Evy Matoškové, kterou Pán letos povolal v 61 letech na věčnost. Účinkovali: Eva Matošková - zpěv a varhany, Martin Matoška - violoncello, Dalibor Matoška - fagot, violoncello, varhany a průvodní slovo. Bratr jáhen Martin Gruber posloužil duchovními texty z Bible. Výtěžek koncertu byl věnován NO Tábor. Posлуchači strávili příjemný podvečer ve Sboru Božích bojovníků s hudbou, duchovním slovem a vnitřním ztišením. Tato akce byla pohodovým obohacením festivalu Táborská setkání.

DM

Foto: Roman Křivohlavý

Ten čas

Ještě ruce, ruce rozevřít
a pokusit se
čas, co prchá,
dlaněmi prázdny
uchopit.
Ten čas,
bolavý čas

pusté tmy,
ten čas,
co se dnem se ztrácí,
ten těžký dusný čas
i voňavý čas,
čas podvečerní,
kdy zvolna tichnou ptáci

(Z Kalendáře CČSH Blahoslav 2018)

Z kazatelského plánu

20. neděle po svatém Duchu

Panovníku, u tebe jsme měli domov v každém pokolení! Než se hory zrodily, než vznikl svět a země, od věků na věky jsi ty, Bože. (Žalm 90,1-2)

První čtení: Genesis 2,18-24

Tužby pro dobu po Duchu svatém (V):

1. Abychom v myšlení, slovech i skutcích dobrem a pokojem sloužili, modleme se k Hospodinu.
2. Abychom naše schopnosti a dovednosti pro věc evangelia nasadili, modleme se k Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písem:

Panovníku Hospodine, stvořil's nás jedny pro druhé, abychom žili ve společenství našich rodin a sborů. Daruj nám opravdovou lásku a vytrvalou víru, abychom ti důvěřovali jako děti a dělili se o každé požehnání, které přijímáme z tvých rukou! Osviť nás, Bože, svým svatým Duchem, ať slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení: Židům 1,1-4; 2,5-12

Evangelium: Marek 10,2-16

Verše k obětování: Žalm 128,1,3

Verše k požehnání: Žalm 8,5-6

Modlitba k požehnání:

Panovníku Hospodine, děkujeme ti, že nás posiluješ duchovním pokrmem a nápojem. Zachovej nás ve své lásce, aby se v našich životech projevovala radost ze spásy! Prosíme o to ve jménu Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Vhodné písně: 6, 47, 56, 78, 81, 154, 197, 198

Nad Písmem

Co to je, když to není láska?

Mk 10,2-16

Přiznávám, že i na sklonku svého života se velice nerad pouštím do výkladu slov dnešního evangelia o manželství, o rozvodech, o dětech, tedy o rodině, neboť ženatý jsem nikdy nebyl, děti nemám... Pravdou však je, že nelásky kolem sebe vidím dost a dost. V dnešní době se rozlukové lístky staly samozřejmostí – dokonce již před vstupem do manželství se sepisují předmanželské smlouvy o majetku pro případ rozvodu a pak, když ta nebeská láska, kdysi tak krásná, omrzí, a když pak třeba do toho vstoupí ještě někdo třetí a když hrozí, že se ten nádherný vztah změní v peklo na zemi – jde to v rozvodovém řízení ráz na ráz, snadno a rychle...

Mojžíš ani Pán Ježíš nepovažovali rozvod za něco dobrého. Ty Mojžíšovy lístky, to je snad jen takový velký Boží ústupek vůči těm, jimž srdce zkamenělo. Takové nouzové opatření, aby hřích ještě nenarůstal až do nějakého tragického konce. Aby děti nerostly v nedýchatelném prostředí. A aby ti dva blázní, kteří se kdysi tak milovali a dnes se tak nenávidí, dostali šanci ještě začít znovu...

Nerozlučnost manželství, a rozlukové lístky – je v tom zřejmý rozpor. Problém tkví v tom, že té naší, často podivné a pochybné lásky je v nás tak málo, kdežto té Boží je sice dost, a přesto se nám jí jaksi nedostává. Vždyť tak Bůh miloval svět, že Syna svého jediného za nás dal, aby každý, kdo uvěří v něho, nezahynul, ale měl život věčný. Tak nás miloval, že muži dal ženu, aby nebyl

sám. Ale my si toho nevážíme, měníme partnery jak košile. Tak, jako nás miloval Ježíš, milovat nechceme, protože takový vztah bolí. Pohledme na kříž! Pohledme na Ježíše, jak zakusil smrt za všechny, korunován ctí a slávou...

Buďme za jeho obět vděční a vydejme se jeho cestou! Vždyť láska – to je obět'. Bez lásky není obětí. Jak bychom mohli milovat Boha, když chybí láska i v našich rodinách? Nevím, jak to je s tou nerozlučností manželství. Manželství bez lásky snad ani není manželství. Avšak co to pak je, když to není láska? Není ten rozvodový lístek nakonec docela dobrým řešením? Spíše mi to však připomíná vytloukání klínu klínem, resp. hříchu menším hříchem (dají-li se hříchy dělit na malé a velké). Nevím. Moc tomu nerozumím. Vím jen, že veškerá naše kázání o lásce bez lásky jsou jen plané řeči.

Jak pravil můj devadesátiletý táta při návratu z jedné bohoslužby: „Čím to je, že když slyším v kázání slovo láska, tak bych nejradši kolem sebe mlátil?!“ To už se ale opakuji.

A opravdu nevím, jak stav věci napravit, aby naše slova a náš život byly v jednotě. Sám nyní prožívám pocity, jaké měl asi apoštol Pavel, když chtěl konat dobro, a ono to dopadalo naopak.

Asi bychom se měli modlit. Měli bychom kajnicně přiznat Bohu vše, co se nám v životě nepovedlo, v čem jsme zklamali své blízké i sami sebe, prosit za odpuštění, snažit se v těch našich pochroumaných vztazích rodinných i společenských napravit, co se dá, a děkovat Hospodinu za tu obrovskou trpělivost, kterou s námi má, že nás ještě nezatrácuje pro ta naše rozbitá manželství, pro ty naše nešťastné děti, které v nás často marně hledají opravdovou Boží lásku a když pak dospějí, prchají do světa. Měli bychom dokonce děkovat i za ty problematické rozvodové lístky – že nám v nich snad laskavý Bůh dává i po našich trapných nezdařelých začít znovu a lépe... Vždyť on je tvůrcem nových začátků...

Tak to vidím já. Vidí-li to někdo jinak, necht' mi to odpustí.

Václav Žďárský

Bože, prosím, odpusť mi vše, co jsem v životě nezvládl, co jsem, třeba ve snaze konat dobro, zpackal, v čem jsem zklamal bližní i sám sebe.

Odpusť mi, že jsem často proti tvé vůli prosazoval vůli svou, že jsem si často plánoval život bez tebe, hledal štěstí tam, kde je nelze nalézt.

A děkuji ti, že tvá láska za nás křížovaná mi ukazuje cestu, že stále ještě trvá, že nejsem sám, že se mnou jsi ty i pár dobrých přátel. Za to tě chválím, tvé svaté jméno vyvyšuji, na tvou milost spoléhám. Amen.

Staleté kořeny mluví současným jazykem

Dokončení ze str. 1

Neudorflou a mnoha dalšími. Interview pro Staleté kořeny poskytli i zástupci Církve československé husitské: patriarcha Tomáš Butta a Hana Tonzarová, přednostka Odboru pro vnější vztahy a ekumenu ÚÚR. A navíc, kdokoli může pořídit a poskytnout ke zveřejnění svoje video, vlastní výpověď o hodnotách, jakými jsou víra, pravda, svoboda nebo důstojnost.

Staleté kořeny se nesnaží oslovit veřejnost jen mediální cestou, mají také svůj vzdělávací program a nabízejí ho základním školám. Právě do škol chodí třicet sedm profesionálních lektorů, kteří zábavným a inspirativním způsobem zprostředkovávají dětem historická témata a jejich přesah do současnosti a otevírají diskusi mezi žáky. Pod odkazem „najdilektora.cz/tema/stalete-kořeny“ si mohou školy vyhledat lektora podle místa jeho působení a objednat si vzdělávací interaktivní program. Staleté kořeny dávají i podnět k organizování společenských akcí, 28. října se totiž během výročních slavností v řadě měst a obcí České republiky

budou vysazovat lípy století. Do této části projektu se zapojila například královéhradecká diecéze naší církve. Spolu s Náboženskou obcí v Hradci Králové připravuje na neděli 28. října program „Výročí republiky. ČČSH a Česká republika – společné století tradice“. V rámci něj se bude ve Sboru kněze Ambrože konat bohoslužba za účasti patriarchy církve a biskupa diecéze, přenášená Českým rozhlasem, ale místní společenství zve i na koncert, divadelní představení nebo akce pro děti. Sváteční program odpoledne zakončí vysazení lípy v sadech Architekta Lisky poblíž sboru. Krátkou slavnost s vysazením českého národního stromu na neděli 28. 10. chystá také Náboženská obec ČČSH České Budějovice - Čtyři Dvory. Naplánována je po dopolední bohoslužbě v parku u Husova domu. Ti, kteří připravili a uvádějí do života Staleté kořeny, budou rádi, pokud se o informace o tomto projektu rozdělíte se svými přáteli.

(jz)

Po deseti letech opět v Santiagu de Compostela

Před závěrečným požehnáním vyškolení mniši rozhoupali slavnou kadidelnicí a přes zákaz používání mobilů a fotoaparátů se zvedají poutníci dychtící zaznamenat vzácný okamžik pro sebe i pro své blízké... Účastí na této slavné polední mši tradičně končí pout' pro ty, kteří dobře a šťastně došli. Před deseti lety jsme do Santiagu přicházeli pořádně zbití po 26 dnech chůze s celkovým objemem cca 800 km a já měl v mysli: došli jsme, teď už to martýrium podstupovat nikdy víc nemusíš! Leč člověk mívá, Pán Bůh mění.

Jak už to tak bývá, zcela nečekaně přišel nápad absolvovat pout' znovu, ale tentokrát z Porta. Zprvu se to jevilo bláhodné, postupně však plán dostával konkrétních kontur, svou roli hrála i ona „magická“ desítka, až nakonec bylo jasné, že se opět pokusíme dojít tam, kde jsou uloženy ostatky apoštola Jakuba Staršího. Možností bylo více, třeba hodně oblíbená přímořská cesta, centrální vnitrozemská, ale my jsme se rozhodli jít přes Bragu, klenot země, což bylo spočítáno na 255 km. Oproti tehdejší trase, Camino Francés, počínající v městečku St. Jean Pied de Port s nutností ujit denně 30 km, jsme si ulehčili, protože nás čekalo v průměru „pouhých“ 25 km denně po dobu 10 dní...

Katedrála v Portu je pro Camino Português výchozí stanicí. Zakoupili jsme si tam poutnické pasy – kredenciály a mohli se vydat prohlubovat znalosti místní krajiny i sebe samých. My, čtyři poutníci, muži, odhodlaní s jedenáctikilogramovým batohem na zádech jít a dojít do cíle. Jako kněz jsem se ujal role modlitebníka a přestože mi bylo řečeno, že jdu se třemi nevěřícími, tak tři z nás se uměli pomodlit Otčenáš a čtvrtý rozsvěcel svíce za své blízké i za nás kdykoli byla příležitost. Až jsem si říkal, jestli to nepřejde... ☺

Z významných památek samozřejmě nelze vynechat Porto s katedrálou Sé, chrámem Igréja e Torre dos Clérigos se 75 metrovou věží, nejvyšší v Portugalsku, ale také třeba místní nádraží Sao Bento, kde návštěvník může na stěnách odvíjet tzv. azulejos, typické modrobílé dlaždice zobrazující výjevy z dějin města. Úchvatná byla Braga pyšnicí se počtem 37 kostelů a přívlastkem portugalský Řím.

Právem! Poutní místo nad městem, ke kterému se jde stoupáním 4 km, na mne však udělalo největší dojem. Před závěrečným výstupem, kdy schody kdysi zbožní věřící absolvovali po kolenou, jsem si při-

padal malý a bezvýznamný. Na hoře monumentální kostel Bom Jesus de Monte a kolem v kaplich scény křížové cesty. Ano, tady člověk vděčně pochopí dobrotu našeho Pána Ježíše. Krásné je, že za kostelem je park, kde se sjíždějí rodiny a na kamenných stolech prostírají dovezené jídlo, dokonce mají možnost projet se loďkou po jezírku. Snoubí se zde hluboká zbožnost s přirozenou touhou člověka po odpočinku v klidu a pokoji. Z dalších pamětihodností je třeba zmínit starobylé opevnění ve Valenci, katedrálu v Tui, ležící už na španělském území a kostel v Pontevedře určený přímo poutníkům. Tamní

most je skvostem, stejně jako ty předchozí v Ponte de Lima či Redondele, kde se spojují Camino da Costa a Camino Central.

Nejde ale jen o to vidět a prohlédnout si co nejvíce památek. Nejde ani o to jako stroj ujit určitý počet kilometrů za den. Důvody a očekávání poutníků jsou samozřejmě hodně odlišné a možná i toto někomu uspokojí. Pro mne osobně bylo důležité jednoduše postupovat den za dnem a modlit se. Pak taky se umět zastavit, počkat nebo si nechat poradit. Propojit fyzický výkon s prohlubováním vnitřního nazírání. Je to dobrá zkušenost pro

Pokračování na str. 4

Kostel Bom Jesus de Monte

Pane, který jsi povolal svého služebníka Abrahama z chaldejského města Uru a který jsi nad ním bděl během celého jeho putování; ty, který jsi vedl židovský národ přes poušť; my také prosíme, abys strážil své současné služebníky, kteří se pro lásku ke tvému jménu stali poutníky do Santiagu de Compostely.

Bud' s námi, společníkem na naší pouti, průvodcem na našich křížovkách, silou v naší únavě a vyčerpanosti, pevností v nebezpečí, útočištěm na naší skličnosti a zdrojem našich úmyslů tak, že my pod tvým vedením, bezpečně a v pořádku dosáhneme cíle naší pouti a takto posílení, s vděčností, bez obav, naplnění štěstím, se budeme moci vydat na cestu domů. O to prosíme skrze Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Poutnická modlitba

Staleté kořeny

Jde o mediální projekt, jehož součástí je i vzdělávací a kulturní program. Pořádají ho organizace Nový život - PrimeNet, České studny, z.s., Film21, PTL a další.

Projekt jeho tvůrci prezentují na webu www.staletekoreny.cz a také na sociálních sítích.

Základní školy, které mají zájem o vzdělávací program, si ho mohou objednat a zároveň si vyhledat lektora podle místa působení na webových stránkách: www.najdilektora.cz/tema/stalete-kořeny

Logo projektu

Záživný vzdělávací program i animovaná videa

Tři otázky pro Davida Loulu, koordinátora projektu Staleté kořeny

Jak jste koncipovali vzdělávací program Staletých kořenů pro základní školy?

Vzdělávací program pro základní školy byl vytvořen zkušenou lektorkou a metodičkou Eliškou Krmelovou, která pracuje v organizaci Hope4kids a zajišťuje etické dílny ve školách. Program je interaktivní, takže se žáci zábavnou formou her, soutěží a diskuse zapojují po celý čas do děje. Jako základ slouží velký A0 plakát s obrázkem stromu, který lektor položí na zem a žáci sedí v kruhu kolem něj. Postupně na tento strom vkládají obrazové karty, které něco symbolizují. Cílem je posílit národní sebevědomění dětí a vést je k hodnotám, které ctily velké osobnosti našich dějin. Ukazujeme čtyři základní hodnoty - pravdu, víru, svobodu a důstojnost - jako hlavní kořeny naší státnosti i našeho národa. Každý lístek na našem národním stromě potřebuje být napojen na tyto hodnoty a z nich brát svoji stabilitu a živiny. Program pokrývá průřezová témata z dějepisu, výchovy k občanství a hodnotové výchovy podle toho, jak jsou obsažena v Rámcovém vzdělávacím programu. V současné době máme objednáno přes 450 programů (k 21. září, pozn. red.) a další školy si je objednávají. Programy jsou dva - jedna varianta pro žáky 4. až 6. ročníků a druhá pro 7. až 9. ročník.

Můžete stručně přiblížit reakce učitelů, se kterými se při realizaci vašeho vzdělávacího programu ve školách setkáváte?

Reakce učitelů jsou velice pozitivní. Projekt se jim líbí a jsou jim osobně osloveni. Jeden učitel se dokonce rozhodl zařadit náš vzdělávací program do svého školního programu, bude ho používat každý rok při práci s dětmi. I když jsme to připravili k letošnímu významnému výročí republiky, budeme rádi, když náš program bude žít dál.

Jak vznikla animovaná videa o historických osobnostech, která jsou ke zhlédnutí na webu staletekoreny.cz? A proč jste se rozhodli pro tuto formu?

Animovaná videa vytvořil Daniel Jurčo, grafik z Film21, na základě scénáře, který jsem připravil s Adamem Parmou. Jejich smyslem je ukázat na nadčasový a živý odkaz těchto velkých osobností, vést lidi k zamyšlení nad křesťanskou vírou a dědictvím české reformace. Češi mají rádi, když se zvláště vážná témata probírají s nadhledem a humorem, proto jsme chtěli mluvit touto řečí, proto jsme požádali o namluvení videí Jirku Lábusa, který do toho s námi rád šel. Tato videa jsou určena i pro školy, a pro svoji vzdělávací formu krátkého filmu se hodí i jako doplněk výuky do hodin. Přesto mohou oslovit i střední a starší generaci, když ukazují například Jana Amose Komenského, učitele národů, jako obyčejného člověka, co měl své slabosti a žil normální život se svojí rodinou. Nebo Jana Husa, který měl své lidské stránky, k nimž se přiznává. Nechtěli jsme představit tyto osobnosti v idealizované a tudíž nedostupné podobě, ale jako normální lidi, které každý Čech může svým životem následovat.

(jz)

Po deseti letech opět v Santiagu de Compostela

Dokončení ze str. 3

život. Přestože jsem dva spolupoutníky před tím neznal, rychle jsme našli společnou řeč a v přátelské atmosféře, ve které nemohlo chybět vzájemné hecování ani humorové glosy, s heslem „Nesejdeš z cesty!“ jsme 28. srpna 2018 spatřili slavnou katedrálu, před kterou v úžasu sklání hlavu i ten, kdo ji už viděl.

V příslušné kanceláři jsme vystáli frontu na dekret o absolvování cesty. Tehdy jsme si vzpomněli na odpolední horka s teplotami 37 stupňů, avizované nebezpečí požárů v oblasti Bragy, bolest fyzickou i mentální únavu. Přes to všechno si troufám tvrdit, že zážitky a zkušenosti pro nás jsou a budou přínosem. Díky Marku, Michale, Petře. Poděkování patří i rodině, především manželce, která se starala o děti, a taktéž ses. kazatelce Juřinové, jež se věnovala náboženským obcím v Polance a Svinově. Potenciálním následovníkům bych chtěl vzkázat alespoň dvojí: 1. Připrav se na to, že se nemůžeš zcela připravit. 2. Sám před sebou neutečeš ani na pouť.

Díky Bohu za vše dobré, čím nás zahrnul, že jsme mohli poznat krásu stvoření i to, co je v nás. **Tomáš Chytil**

Poutníci před katedrálou v Santiagu

Prezentaci z poutí chystáme v Husově sboru v Ostravě – Svinově na pondělí 15. října od 17.30 h. Srdečně zveme!

Zprávy

Výročí smrti Jana Žižky. Setkání v Liberci

CČSH, Kulturní rada církve společně s Armádou ČR, zastoupenou 31. plukem radiční, chemické a biologické ochrany v Liberci, zvou srdečně na setkání u příležitosti 594. výročí smrti Jana Žižky z Trocnova, které se uskuteční ve čtvrtek 11. října od 17 hodin v posádkovém klubu 31. pluku, Štefánikovo nám. 1 v Liberci.

V programu: esej M. Svobody z Technické univerzity v Liberci. Dále vystoupí kpt. P. Šabaka, vojenský kaplan, a F. Susa, farář ČCE.

Setkání moderuje S. Kubín, promluví patriarcha T. Butta a biskup P. Pechanec. Hudební část programu: Basistovo kvarteto.

90 let horažďovického sboru

Srdečně zveme na oslavy 90. výročí otevření sboru CČSH v Horažďovicích. Budou se konat v sobotu

13. října od 14 hodin v Husově sboru, Strakonická 149, Horažďovice. Program spojíme s neméně významným výročím, které slaví naše republika. Při setkání vzpomene i na tragické události roku 1968, bude se konat odhalení pamětní desky obětem komunistického režimu. Jsme rádi, že naše pozvání na diskusi přijal i poslední žijící politický vězeň z Horažďovicka Jaroslav Kopáček. Uskuteční se i vernisáž výstavy z tvorby Kamily Magdaleny Lukasové. **Samuel Vašín**

Zveme na koncert v Michli

Již tradiční cyklus podzimních koncertů ve Sboru Alberta Schweitzera (U Michelského mlýna 27, Praha 4 – Michle) zahájíme v sobotu 13. října v 18 hodin, kdy nám pan Miroslav Kůzl představí historický dechový nástroj cink – sólově i s doprovodem varhan.

V sobotu 27. října ve stejný čas se bude konat pěvecký koncert ke 100. výročí naší republiky.

JK

Kostel sv. Mikuláše na Staroměstském náměstí

pondělí 8. 10. 2018, 20.00
PRAGUE BRASS ENSEMBLE
Jan Kalfus – varhany
J. S. BACH, A. DVOŘÁK, W. A. MOZART, G. GERSHWIN

úterý 9. 10. 2018, 17.00
Jan Kalfus – varhany
Yvona Škvárová – mezzosoprán
J. S. BACH, G. F. HÄNDEL, W. A. MOZART, A. DVOŘÁK

středa 10. 10. 2018, 17.00
František Šťastný – varhany, cembalo
Vratislav Vlana – hoboj
G. PH. TELEMANN, J. S. BACH, W. A. MOZART, G. F. HÄNDEL

středa 10. 10. 2018, 20.00
CONSORTIUM PRAGENSE ORCHESTRA
Yvona Škvárová – mezzosoprán
Miroslav Laštovka – trubka
J. S. BACH, A. VIVALDI, W. A. MOZART, N. PAGANINI

čtvrtek 11. 10. 2018, 17.00
SAINT NICHOLAS CHAMBER SOLOISTS
Michal Hanzal – varhany
Martina Bauerová – soprán
František Bílek – trubka
J. S. BACH, G. F. HÄNDEL, A. VIVALDI, C. SAINT-SAËNS

pátek 12. 10. 2018, 17.00
PRAGUE MOZART TRIO
Štefan Britvík – klarinet
Miloš Bydžovský – klarinet
Petr Němeček – fagot
Yvona Škvárová – mezzosoprán
W. A. MOZART, G. F. HÄNDEL, A. VIVALDI, L. VAN BEETHOVEN

pátek 12. 10. 2018, 20.00
CONCERT FOR ORGAN and ORCHESTRA
Aleš Bárta – varhany
Camerata Pragensis Orchestra
J. S. BACH, G. F. HÄNDEL, A. VIVALDI, W. A. MOZART

sobota 13. 10. 2018, 17.00
Bohumír Rabas – varhany
Miroslav Kejmar – trubka a křídlovka
A. VIVALDI, G. F. HÄNDEL, T. ALBINONI, J. PACHELBEL

sobota 13. 10. 2018, 20.00
VIVALDI ORCHESTRA PRAGA
Václav Návrat – barokní housle
A. VIVALDI, W. A. MOZART, A. DVOŘÁK

neděle 14. 10. 2018, 17.00
SAINT NICHOLAS CHAMBER SOLOISTS
Michal Hanzal – varhany
Martina Bauerová – soprán
František Bílek – trubka
J. S. BACH, G. F. HÄNDEL, A. VIVALDI, C. SAINT-SAËNS

neděle 14. 10. 2018, 20.00
PRAGUE STRING ORCHESTRA
Adéla Vondráčková – housle
Vratislav Vlana – hoboj
W. A. MOZART, J. S. BACH, A. VIVALDI, A. DVOŘÁK

Změna programu vyhrazena.

Z dopisů čtenářů

Reakce na názor premiéra Andreje Babiše ve věci pomoci dětem ze Sýrie

Pokud se neujmeme dětí, jsme možná sami jedni z nejubožejších stvoření. Pak ty, které Pán s předností v srdci miluje, necháváme bez ochrany, kterou v našich sborech slibujeme při každé svátosti křtu. Nemůže to být přece strachu a nebezpečí v zemi násilí a války? Připomínám naší paměti nepravosti a brutalitu spáchanou na lidických dětech. Též pak neocenitelnou záchranu a příkladnost nasazení sira Nicholase Wintona. Je pak nutností rozebírat a dlouze se rozhodovat, na jakou stranu se máme přiklonit a koho podpoří české srdce v kontextu příkladu vlastní historické skutečnosti? „Jaký rozdíl mezi dětmi, pane premiére?“

Možná neznalost nás samých je spojena již s každodenní konfrontací s oprávněným nesouhlasem při páchaní násilí, vraždění, které nelze přehlédnout a stále trvá. Dostáváme příležitost, ve které můžeme lidem mimo naše hranice přinést zprávu, že i my jsme lidmi majícími soucit a jsme si vědomi odpovědnosti podílu, který zastáváme společně s těmi, kteří svůj život řídí touhou pokoje v celém stvoření na jakémkoli místě naší planety, celého světa, kde není omezení a rozdílu v souladu se vším pozitivním a dobrým, čeho jsme jako lidé již dosáhli. Uchopit a přijmout příležitost! Připravovat a doprovázet člověka k jeho dospělosti. Nezůstávat v úzkosti, že sami selžeme, a to i v našich vlastních rodinách a vztazích domácích. Vzpomínám v závěru též na předválečné dílo a statečné srdce spisovatele Karla Čapka ve hře „Matka“.

Věřím, že naše srdce je uzdraveno a proměněno. Zůstávám v křesťanské naději, že je v něm mnoho místa pro všechny děti celého světa. Poznali jsme Boha. Opadla z nás lhotejnost a on se nás ujal a též nás zachránil z nebezpečí smrti. Sestry a bratři, jednejme a snažme se hledat soulad s jeho vůlí.

Jan Hlavsa

Pomoc maličkým

Pomoc maličkým je něčím, o čem nikdo soudný nepochybuje. Bez toho by neměli šanci na život. Zvláště křesťané jsou si vědomi až pro tu dobu nezvyklé přízně Pána Ježíše k dětem a znají poselství, že Bůh má ve zvláštní oblibě slabé, malé či nejmenší, kterým se dostává zvláštní ochrany a péče, ať jde o sirotky a vdovy, nebo jsou pověřeni významnými úkoly, jak dokumentují postavy Samuela, Davida, Daniela. Jen je třeba vidět věci taky v praktické rovině, co vlastně může dělat nebo nedělat Česká republika v rámci mezinárodního práva, bilaterálních dohod, jak konkrétně by ta pomoc měla vypadat a co je opravdu nejlepší pro ony děti. Nezůstat jen v oblasti vyrocených emocí. Může pak vyplout na povrch fakt, že už nejde jen o tolikrát omílané sirotky, ale děti bez doprovodu, což není totéž. Děti jsou definovány věkem od 0 – 18 let. Zjistíme, jak je problematické syrské děti přijmout do českých rodin či zařízení „jen tak“, že bychom si to přáli kvůli zlepšenému obrazu ČR ve světě. Hovoří se o tom poskytnout jim na krátký čas vhodné podmínky k životu. Pokud by to bylo realizovatelné, proč ne? Děti by měly mít pocitu jistoty a bezpečí, i když ty někdy bohužel nedokážeme navodit ani svým vlastním.

Sledujme tyto věci, vyjádření odborníků, přemýšlejme, budme prozíraví a moudří. Hovořme i o tom, jak pomáhá naše církev. Osobně si myslím, že to s námi, s Českou republikou, není tak zlé. Snažíme se pomáhat. Jen je třeba znát základní předpoklady – zda účinně pomoci umím, mohu a chci. I přes vyrocená a nešťastná prohlášení politiků věřím, že dobrá vůle tu všeobecně je.

Tomáš Chytil

Z ekumeny

KURZ BOŘÍ PŘEDSUDEKŮ

Křesťanství, židovství a muslimství studenti, kteří se zúčastnili Mezináboženské letní školy na Ekumenickém institutu v Bossey, pořádané v letošním roce Světovou radou církví, řekli, že přetrvávajícím pocitem z šestidenního kurzu bylo poznání, jak bořit předsudky o druhých. Ředitel bosseyského ekumenického institutu Ioan Sauca sdělil, že kurz probíhá 13. rokem. „Lidé se obávají, že to setře identitu a že je zde skrytá agenda s cílem měnit lidské názory,“ řekl Sauca, ale dodal: „Kurz dělá lidi lepšími – muslimy, židy i křesťany.“ Dr. Benjamin Simon, profesor ekumenické misiologie, vysvětlil: „Každé ráno, kdy jsme začali den duchovním sdílením, bylo momentem, kdy jsme se dozvěděli mnohé o spiritualitě toho druhého.“ Každý den prý studenti četli texty z písem všech tří náboženství vztahující se k nějakému tématu a na jejich základě diskutovali. Pěťadvacetiletý ortodoxní žid Shimon Weinbach, který vyrůstal ve Spojených státech, ale nyní žije v Jeruzalémě, prozradil, že se sám nazývá nezávislým teologem. „Možnost přijít do kontaktu s lidmi, kteří znají křesťanskou teologii, nejen ve třídě, byla fascinující. Poprvé jsem se setkal s Íráncem a má zkušenost byla nadmíru pozitivní. Překvapilo mě, když jsem viděl, kolik máme společného,“ řekl mimo jiné.

Zdroj www.oikoumene.org (zkráceno), připravila Kateřina Vítková

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

Ježíš a děti

Spojíte písmenka v pořadí daném čísly vedle nich.

32 I 25 J 28 O 23 V 30 Ě
29 D 2 Ř 12 O 10 E 31 9 M
22 T 8 J 1 P 21 S 18 L 27 K 19 O
17 Á 20 V 7 E 13 Ž 6 M
4 J 31 T 15 K 16 R
26 A 11 B 24 Í 5 Í

(Řešení z minulého čísla: Mějte sůl v sobě a žijte mezi sebou v pokoji.)
Jana Krajčířiková

